

Verwisselen van de dagzak en nachtzak bij een verblijfskatheter

Informatie en instructie via de Academie voor Patiënt en Mantelzorg

Er is met u besproken dat u of uw mantelzorg de dagzak en nachtzak gaat verwisselen. Het voordeel is dat u dit zelf kunt en dus niet afhankelijk bent van anderen. In deze folder staat beschreven hoe u dat thuis zelf kunt doen.

Algemene informatie

U heeft een katheter gekregen. De urine uit de blaas wordt opgevangen in een urinezak.

Overdag gebruikt u hiervoor een dagzak. Deze kunt u met 2 bandjes vastmaken aan uw been. De inhoud van de dagzak is 500 milliliter.

Voor de nacht kunt u een nachtzak op de dagzak aansluiten. De nachtzak heeft een inhoud van 2000 milliliter.

U krijgt van de afdeling een startpakket. In dit pakket zitten alle materialen die u thuis nodig heeft. Als de materialen bijna op zijn, kunt u deze zelf bijbestellen.

Vorbereiding

Hoe zorgt u voor een goede hygiëne?

- Zorg voor een schoon werkveld. Gebruik hiervoor een schone handdoek of theedoek.
- Was uw handen goed. Droog uw handen met een schone handdoek of een wegwerphanddoekje. Neem elke dag een schone handdoek.
- Laat geen huisdieren in de buurt wanneer u met de handeling bezig bent.
- Zorg dat u tijdens de verzorging niets aanraakt wat niet nodig is.
- Bewaar uw verzorgingsmaterialen in een afgesloten kast of box.
- Wilt u de slang van de opvangzak op maat knippen? Desinfecteer dan eerst de schaar waarmee u knipt met alcohol 70%. Deze alcohol koopt u bij de apotheek of de drogist.

Benodigheden vervangen dagzak

- Schone handdoek
- Nieuwe dagzak
- Zo nodig schaar
- Zo nodig alcohol 70%
- Afvalzak

Werkwijze vervangen van de dagzak

- Pas handhygiëne toe.
- Leg de benodigheden binnen handbereik.
- Knip als het nodig is de slang van de dagzak op maat.
- Leg een schone handdoek onder de aansluiting van de katheter met de opvangzak.
- Maak de oude dagzak los van de beenbandjes.
- Maak de oude dagzak los van de katheter.
- Sluit de nieuwe dagzak aan de katheter.
- Zorg dat het kraantje van de dagzak dicht is (nippel naar boven).
- Maak de nieuwe dagzak vast aan de beenbandjes.

Benodigheden koppelen nachtzak

- Schone handdoek
- Nachtzak
- Bedhanger

Werkwijze doorschakelen van de nachtzak aan de dagzak

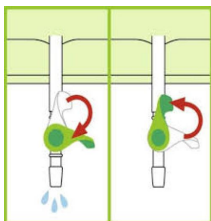
- Pas handhygiëne toe.
- Leg de spullen die u nodig heeft binnen handbereik.
- Controleer of het kraantje van de nachtzak dicht is (nippel naar boven).
- Sluit de nachtzak aan de dagzak.
- Open het kraantje van de dagzak (nippel naar beneden).

Benodigheden losmaken nachtzak

- Schone handdoek
- Afvalzak
- Papieren doekje

Werkwijze losmaken van de nachtzak

- Pas handhygiëne toe.
- Leg de benodigheden binnen handbereik.
- Sluit het kraantje van de dagzak (nippel naar boven).
- Maak de nachtzak los.
- Maak het aansluitpunt droog met een papieren doekje.
- Leeg de nachtzak in het toilet (nippel naar beneden).
- Spoel de nachtzak door met water en leg of hang hem te drogen.

Afbeelding kraantje legen opvangzak

U heeft nu alleen nog de dagzak aangesloten. De dagzak leegt u overdag in het toilet. Dit doet u door het kraantje te openen (nippel naar beneden), en daarna te sluiten (nippel naar boven)

Aandachtspunten

- Vervang de dagzak en de nachtzak om de 7 dagen.
- Vervang de beenbandjes bij vervuiling.
- Om nare geurtjes te voorkomen, kunt u voor het doorspoelen van de nachtzak een scheutje azijn mee spoelen.
- Leg de nachtzak naast het bed op de grond of in een emmer.
- Controleer of het kraantje in de juiste positie staat.

Wanneer neemt u contact op?

- Is er geen urineproductie? Kijk dan eerst of er een knik in de katheterslang zit. Zit er geen knik in de katheter? Neem dan contact op.
- Bij koorts boven de 38,5 graden Celsius.
- Als uw urine troebel is.
- Bij bloed in de urine.
- Als u pijn heeft bij de katheter.
- Als de katheter is uitgevallen.

Contact

Heeft u vragen? Neem dan binnen de kantooruren, contact op met de **Poli Urologie**. Het telefoonnummer vindt u op uw ontslagformulier.

Buiten de kantooruren kunt u contact opnemen met de afdeling **Spoedeisende Hulp**:

Telefoonnummer: 043-3876700

Bij vragen over de instructie neemt u contact op met de **Academie voor Patiënt en Mantelzorger**:

Telefoonnummer: 043-387 45 68 van maandag tot en met vrijdag van 9.00 tot 12.00 uur

Email: mantelzorgacademie@mumc.nl

(Mantelzorgacademie@mumc.nl)

Websites

- [Academie-voor-patiënt-en-mantelzorger](http://www.mumc.nl/patient-bezoeker/specialismen-afdelingen/academie-voor-patient-en-mantelzorger) (www.mumc.nl/patient-bezoeker/specialismen-afdelingen/academie-voor-patient-en-mantelzorger)
- [MUMC+](http://www.mumc.nl/) (www.mumc.nl/)